

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre 2 . 50 . Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

4 hasabos petit sor 5 kr., többesrész vagy teler

teljes hirdetésekül árbejegyzés adatait

Külföldön az év folyóján minden hónap elején
lehet.

SZERKESZTŐ LAJOK: III. TIZED, BUDAI-UTCZA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

Helygádj minden beiktatásért 30 kr.

Fásításunk ügye.

Elismerésre méltó buzgósággal vette föl programjába egy évtized óta törvényhatóságunk tanácsa a város közterei és szélesebb, arra alkalmas utcáinak befásítását. Nemcsak az egyiptomi szembetegség, a trachoma ijesztő fellépése követelte ezt meg; de az 1880-ik év magas talajvíze is, mely mint földárja akkora hézagokat ütött a külső-belső faállományban, hogy kitértse nem egy év munka föladata gyanánt tűnt föl azonnal.

Hogy a fáültetés egységes terv és szakértelemmel történjék, a magánház tulajdonosokat föl is mentette a tanács a munka alól, midőn portáik elejét fasorral törekedtek ellátni; mert méltán volt abban a hiszemben, hogy a nem erdész gazda nem mindig vet számot a rendelkezésére álló talajjal, mihez képest olyan fát is ültet, a melynek megmaradása elméletileg sincs biztosítva.

Dacára, hogy ekkora körültekintéssel indult meg a fáültetés, mégis mi az oka annak, hogy a fásítás eredménye nem áll értékarányban a ráfordított munkával és költséggel? Úgy, hogy ha hajdan is ennyi kalamitással kellett volna a fáültetés körül küzdeni, kevés volna városunk külső-belső területén a természetes.

A Lecanium paizstetű járványos fellépése mindenesetre megcsappantotta a fáültetés sikerét; mert ellepte a fásiskolákat is, hol az 1—2 éves csemeték zamatosabb nedvet nyújtanak neki, mint a kérész vén fák; de talán nagyobb baj ennél az, hogy a fáültetés városi munka, félti magát a napszám, hogy meghibban; olyan mint a pap cselédje, ha eszik izzad, ha dolgozik fázik.

A fáültetést szemmel kísérő hol mosolygva, hol bosszankodva látta, hogy napok teltek el, míg a fásiskolából kiemelt csemete definitív helyére eljut. Az alantás közegek munkája módja azt a gondolatot költi föl lelkünkben, hogy talán azért nem törek-szenek lelkiismeretes pontossággal eljárni az ültetési műveletnél, hogy jövő évre is maradjon tenni való.

Klimatikus meglepetéseket szerez az alföldi szeszélyes klíma az új ültetésű fának, kimarad néha hétszámra az eső, a tanácsnok úr öntözeti is őket, — de a rend fönntartásával megbízott közegek futni hagyják a nyelge kocsist, ki vagy szándékosan, vagy menthetlen könnyelműséggel, mit senki sem üldöz, töreli ki a fákat kerék-agyaggal; pedig sok esetben rá lehet ismerni lováról, szóval kipuhatható a tettes. Nagyobb bajt okoznak az új ültetésű fának a kis gyermekek, a kik még nem iskolakötelesek; alig van fa, melynek egy pár ilyen kimozgatója napjában ne kerülne.

Ha nem sajnálja a városi hatóság a fáültetés költségét, fáradságát; nemesen cselekednek a közönség minden egyes tagja, ha argusi szemekkel fogadná védelmébe az eleven fát, melynek ezer és egy a haszna. Ezek karja jöjön mozgásba, helyrehozná azt, a mit egy-egy duhaj elront!

A veszprémegei népvándorlás.

A telepítések és ezzel kapcsolatosan a kivándorlás megakadályozása, oly égető kérdéssé vált, hogy ezzel úgy a kormány, mint a társadalomnak a legkomolyabban kell foglalkoznia.

A kivándorlás, mely kezdetben csak hazánk felső megyéinek lakosságát gyérlítette, a Hegyalja után már a Dunántúli népet is ijesztő mérvben kezdi fenyegetni. E fenyegető veszélyről — a veszpré-

megei szomorú állapotok jellemzésére — a „N-t”-ben a következőket olvassuk: A mi Magyarország megyéiben itt ott szörványosan történt, hogy több család elment jobb hazát keresni, Veszprémmegyében számos községből oly tömegekben történtek, hogy megdöbbent minden magyar embert. Egész utozák lakossága keresi a vándorbotot, és csapatostól ott hagyja a falut, a hol született. A kenyer mindenek-nél előbb való, s ez elfogyott. Az ő s Bakony pusztulónak; a rengeteg erdőt jó részben kiirtották; az alatta futó vasútvonal katlanjai emésztik, s a hol ezer és ezer holdon a lakosság a fa feldolgozásából élt, faragott, vésett, alkotott — habár primitív házi és gazdasági eszközöket, — ott ma nem levén már elég fa feldolgozni való, nincs munka; s a hol munka nincs, ott nincs kenyér.

A ki a Bakony vidékét ismeri, tudja, hogy ott a szántóföld nem hoz valami nagy hasznot; sőt megélhetési reményt sem, mert a polgárság szántóföldje — kinek van is — nem szélesebb, mint a nadrágszíja. Ez is hegy völgy; vízmosás, rókalakás; májusig nem megy le róla a hó és szeptemberben már megüli a köd és veri az eső. Hol és mit termeszen a nép? miből éljen itt? Tán menjen munkára? Ugyan hova? Tán Puzdor Gyula egykori szénbányájába? Tán a herendi porcellán gyárba? Ez csak csepp volna a tengerben annyi község lakosságának. Tán Veszprémbe? Hiszen magának a városnak is annyi kenyér után vágója van, hogy ezeknek sem tud munkát adni.

Aztán a Bakonyba elrejtett községek-ből lemenni mértőlekre napszámba, vagy állandó munkára ez már maga népvándorlás, haesek úgy nem tesznek, mint a drótos tótok, kik nyakukba veszik az országot s egy esztendőre egyszer látogatnak haza, mikor a zabnyos rönnyos.

A szegény nép családszerető, tűzhelyének őrzője s nem megy el 50—70 mértő-földre kenyérekérésre, mint a kutséber a Karsztól. Ha a polgársáddal egyszer kenyér után hosszú útra kel, az nem tér haza soha, hanem ott hagyja mindenét, vagy eladja, és családostól vándorol — egész Amerikáig.

Veszprémmegyének a Bakonytól volt még egy áldottabb vidéke is: hol anyatej eszedgetett a tókékről. Hol az országnak legszebb és legjobb ízű gyümölcse termett.

Hol a villák és kéjlakok a tengerszem sima tükreben fürödve, a hegykoszorú tövében virágzón közt tiprott még a munkásnép is. Itt a Zala- és Veszprémmegyek közös birtokán, Kenesétől le egészen Keszthelyig, honnan a hegyek bora királyok asztalára került s egy Kisfaludy lángleke kapta az ihletet a tájszépességétől örökön élő szerelmi dalaira. Ez a vidék nem Bakony, hol vad-disznók, sasok tanyáznak s a zuzmara, hó és köd az öröklakók. És mégis kivándorlás előtt áll a nép egy része. Innét, a paradicsomból, hova messze országokból jöttek az utasok szórakozni, meggyógyulni s kéjben uszni. Vándorolni készül a paradicsomból, hol nincs kenyér, egy bár zordabb hazába, hol a verekének még nem vették el a csapások áldását s a siró, éhes gyermeknek nem mondatja az édes anya: nincs gyermekem, és nincs.

A phylloxera itt tökröketre a nép keserűforrását, szép szőlit; mit ér neki ma már háza, bölcsőhelye, a Balaton tükre. Hogy meglássa benne szegénységét? Hogy végigkínnyezze azt a földet, melyen egykor örömdala zengett?

A ki végignéz e végtelen pusztaságon s látja a kétségbeesett családokat munka és kenyér nélkül, — az nem mondatja, hogy maradj... maradj... énekelj a hazának szép veresekt élen! Hanem azt mondja, menj oda, hol karodnak ereje, homlokodnak verekete még megvigasztalhatja siró gyermekeidet.

Csak hogy mi nem azt mondjuk: vándoroljatok ki! hanem azt a hazának egy talpalatnyi földje van, mely munkát s így kenyeret adhat, — menjetek oda munkára. Hazát cserélni mint földet vagy szűrt, nem oly könnyű dolog s kenyér nélkül kint hazatánnak lenni, még nagyobb csapás, mint itthon fél kenyéren élni, vagy csak vidéket cserélni a hazában.

Igen ám, hanem hiába írta a journalistika, hogy Amerikában sincs kenyér; ott is sok a munkás, emberhátán az ember; maguk az amerikai hatóságok is hiába figyelmeztettek, hogy ott is éhen lehet halni, mert a munkánál több az ember! maga China megtöltene országgrészeket! ezek pedig értik a munkát, jobban mint mi. A sok katastrofa a tengeren túl elhangzik.

Itt bent a szigorú tilalom, ellenőrzés mit sem használ, mert végtére is azt meg-

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZAJA

Élet-bölcsesség.

Keseregtem, buba fojtani
Életem sok napjait.
Elkerültem a világnak
Gyönyöreit, hájait.

Mintha sújtó villám volna
Mindig bús fejem felett
És okom volna remegni;
Szívem olyast érezett.

Mi az élet? — Végre kérdém,
Gyötrelmek közt, magamtól;
Mert, mit bölcsék róla mondtak,
Bölcsőbb nem lettem attól.

S kérdéseme egyszerre csak
Szívem dobant, választolt:
Létezésztó keserv és bú
Mindaddig hiába volt!

Sem bú árán, sem gyönyörén
A sors meg nem változik,
Tépe szived bár maró kin,
Vagy öröm kínálkozik.

Megtagadja vagy megadja
A sors mi jó s szép lehet:
Ha agyadban épség honol,
Mindeszt komolyan ne vedd.

Tünő buborék az élet,
S a halál csak átmenet
És az örökkévalóság —
Ezt komolyan veheted.

S mert van örökkévalóság
S pillanat benn életünk:
Ha e röpke pillanatban
Vigan élünk: bölcsék csak így —
És rosszabbak sem leszünk.

Minke Béla.

A kudarcz.

Bizony nyomorúságos élete van egy napidijának, mint már nekem Lepkényi Karesinak. Kora reggeltől késő estig kell görnyedezni az írósztól mellett egy forint napidijért! Tessék azután ebből tisztességesen megélni adósság csinálás nélkül. Nem is tagadom, van nekem elég adósságom, a melynek némely része örökre is adósság marad.

De hogy ily kínosan tengetem életemet, azt csak is saját magamnak köszönhetem. Hej valamikor ezelőtt három esztendővel segédjégy voltam én Ruczafalván. Arany világot éltem, kutya bajom se volt!

Kedves olvasóm, kik bizonyára azt kérdik, hogy hát miért nem vagyok még most is ott, valószínűleg azt fogják gondolni, hogy elkergettek.

Nem, kérem én a saját akaratomból, hagytam ott állásomat. Nagy oka volt annak, ha megengedik hát emlesemel.

Nem tudom én melyik ösmitől örököltém, de biz nekem véremlen volt az udvarlás. Leányoknak szerelmet vallani, megígérni nekik, hogy nőül veszem őket, én nálam más az ilyesmit nagyon megszokottak voltak. Huszonögy éves voltam, mikor Ruczafalvára jutottam segédjégyzőnek. Világos, hogy hol egyik, hol a másik leány-nak udvaroltam, nem tagadom egyszerre többnek is. Megtörtént ugyan, hogy udvarlásom nem járt mindenütt kisebb gali-

bák nélkül, de oly kudarczot, mint Ruczaháti uramnál, sehol sem vallottam.

Volt Ruczaháti földbirtokosnak két angyali szépségű leánya. Az egyik szőke a másik pedig barna.

Szépségükről csak az szerehet magának fogalmat, a ki már Rafael Madonnáját látta.

Rövid ismeretség után bizalmas lábon állottam velök. Képzelmék kérem, szerelmek lettek belém, eluralták minden szavukkal, szemüknek minden pillantásával. Haboztam, hogy ugyan melyiknek valljak szerelmet. Mivel pedig nem tudtam választani, legjobbnak találtam, mindkettőnek elcsavarom a fejét, de külön-külön, úgy hogy, egyik se vegye észre, hogy mindkettőjükkel járatom a bolondot. Légyottok adtam nekik, de oly ügyesen, hogy a világon egy léleknek se volt róla tudomása. Meny-nyit is malattam rajtuk, mikor szegények oly őszinte szeretettel vonzódtak felém, mint az igazi szerelmek.

Majdnem egy évig tartott ez az arany élet! Egy pénteki légyott volt minden szerenetsétségemnek okozója. Este 7 órára a szőkével volt légyottom, a ki jól előre értesített, hogy estére a mamája, papája, meg a barna nem lesznek honn, elmennek egy ismerőshöz vacsorára, ő pedig főtájás ürügye alatt otthob marad.

7 órakor már a lugásban várt. Kelle-mesen csevegtünk. Szinte lesugárzott szép arcáról a boldogság. Egyszerre melegen megragadja kezem és mondá: „Úgy-e édes Károlyom szeret, nem fog elhagyni soha?” Micsoda kérdés az édesem, hisz tudod, hogy te vagy mindenem. Feleltem én neki, „Úgy-e Károlyom szándékos komoly, nőül fogsz engem venni, lásd én még senkinek se szóltam szerelmünkről.” Na még csak az kellett volna, gondoltam magamban.

Igen, igen, feleltem én neki, mihelyt, a főjegyzőt nyugdíjazták, s én jutok állásába, megkérlek atyádtól, addig csak várj, légy türelemmel. Ugyanezt mondtam 3 nappal azelőtt a barnának. De az Isten tudná elmondani, mi mindent összbeszél-tünk mi azon este. 9 órakor haza pályáz-tam, azon gondolkozva, hogy holnap este meg a barnával lesz légyottom. De képzelmék csak, míg mi a szőkével a lugásban mitsem gyanivta csevegtünk, a szobalány, ki ép a lugas felé járkált, meglesett bennünket. Elárulta másnap a szőket a barnának. Az ügyes barna szépen kivallatta szőke test-vérét s egyúttal megmondotta neki, hogy ő éppen úgy megvan csipve, mint én. Képelem, milyen dühök lettek szegények, hogy én kijátszom őket. De nem ők voltak kijátszva, hanem én. Bosszút forraltak ellenem. Türelmesen bevallották a papának szerelmüket, s ő reá bízták a megtorlást a komédiáért.

Szombat reggel rossz hangulatban keltem fel, eleinte rosszra magyaráztam, de később egészen elfeledtem, mert hisz én nem voltam soha babonás.

Községházra mentem, épp eszükra akarok gyujtani, midőn Ruczahátiék inasuk egy levelet hoz.

Még most is meg van az a levél, eltettem ereklyének. Felszakítottam és mobón elolvastam. Különös megtiszteltetés ért, delután uszo-nára hittak meg. A főjegyző majd megpuk-kadt mérgeben, hogy őt mellőzik s engem pedig meghivnak.

Delután 5 órára teljesen kiesipve meg-jelentem Ruczahátiéknál. Az ebédelőben a barnát találtam. Felugrott s megcsókolt. Oly nyájás volt hozzá a kis hamis, hogy legkevésbé sem gyanítottam velem, hogy mi fog történni. Bejött később a mama, meg

töltani nem lehet, hogy valaki útlevél váltson, ha vándorolni akar.

Hiába minden, mert hát hire futott, hogy a Veszprémegeből kivándorlók rövid idő alatt majd százszor frtot küldtek hazarokának, családjaiknak. Hát a többi aranybánya, mely még ott maradt? a mit haza nem küldték?

A postáról érkezett nagy bankók! Aranyok az ígért földjéről ékebben beszélnek, mintha Szent János prófeta prédikálna a szöszékről, hogy maradjatok! Ne menjetek! Az amerikai aranyak olyan fénye van, hogy ide ragyog a világtengeren át, s a kinek szívet-lelkét ez a fény egyszer megkapta, annak aztán beszélhetünk a Haza szent földjéről.

S ez ma így van. A bakonyi vidéken elfogyott a kenyér s mikor a sötét, kopár földön arányfényt hintenek, nehéz annak ellentánni, nehéző ott a honvagyat szavakkal biztatni.

Igen természetes, hogy ily viszonyok közt itt bent kell a kérdést megoldani; s nem tilalommal fogni vissza a költözni vágyó családokat, hanem megéltető föld és munkával.

Ha a naplopó proletár, ha a dologkerülő akar tőlünk megszökni, ennek csak örülünk; az országunk szüksége van munkára; hiszen ebből gyarapodunk, ebből támad dicsőségünk, ez tesz erőssé bent és kifelé, csak ez adhat a nemzetnek még egy ezer évet.

A munkaerőt meg kellene kétszeríteni, hogy építsen, alkosson, teremtsen fényeset, nagyot, mert a munka és terményét által maga a nemzet lesz nagyvá.

Epen nem mondhatja senki, hogy a kormány kitér a munka kérdése elől. Csáky gróf miniszter telepeket állít. Baross Gábor miniszter egyre másra épített a vasutakat; a magyar ipart a vidékeken meg akarja honosítani.

De hát az elemi csapások, a vidékeken rohamosan fellépő rovargyűjtések, elszegényedés stb. ellen gyorsan, minden sebet egyszerre gyógyító irt nyújtani nem, hogy a mi kormánynak nem képes, mely csak most tartozza be a mult rombolásait, most vergődött ki a defecitból; de bármely nagy gazdag államnak is munkát adna.

Természetes, hogy első sorban a kormány fogja megtenni kötelességét, hogy földet és munkát nyújtson a boldogtalannak. A Balatonparti telepítés ügye ma is késik; fel-felbukkan mint a tengeri kigyó s megint eltűnik; most már itt a tavasz, hozzá lehet látni a kérdés megoldásához.

Ott van az állam kezében még mindig számos óriás birtokok, a lehetőség ott is telepteni kell; inkább megkötni a magyar embert föld és munkával a hazához, mint a földeket bérbeadni s a kivándorlókat tovább túrni!

A vidékeken ipartelepek állításának fel; ez sok kezét foglalkoztat; a külföldi iparcikkeket kisoroztán legalább részben, sok pénz bent marad az országban. A kormánynak e tekintetben meg vannak a legjobb intencziói, csak kivitelre várnak.

Ott van a Dunántúli közmívelődési egylet; részben azért alakult, vegye kezébe az ügyet; egy nagy erkölcsi testület, nagy

batalmával és befolyásával sokat tehet. Országgyűlésen, magában a társadalomban gondolkodik orvoslásáról. Kezdi működését egy országos sebgyógyításával; örök emléket szerez magának, ha sikerrel dolgozik. E nemzeti ügy oda van növe minden magyar ember szívéhez, tehát népszerű és nagy munka. Meg kell oldani. Egy ember, száz is kevés! De egy testület, mely 11 vármegye pártfogásával alakult, bátran kezdeményezhet a siker reményében.

Hát maga a nagy társadalom, mely számban pusztul, mint az oldott kéve?! Erőben fogy minden kivándorlóval! Hát ennek nincs szava, mentő ereje? Ennek az óriás tömegnek, mely Isten erejével gondolkodik, hatalmával cselekszik, s utána a legnagyobb tényező.

A nagy társadalom nem mozdul, hanem áll, mint a holt tenger. Hol vannak a hullámok, melyek az élet, a mozgás, az erő jelképei? Hiszen a nagy kérdés megoldása első sorban a tied! Fiaid hullának, porlanak ki a nagy láncszemből naponként, s te nem érzed, neked nem fáj?

Mindent a kormány nem tehet a legjobb akarattal sem; aztán a mely nép mindent csak kormányától vár, az nem életképes; az közöttöz kezekkel rab, annak nem való felelős kormány, parlament szabadság, hanem megpetyhevde, hosszú alvás, melyből aztán feltámadás nincs!

Mért nem segít nagy erejével megoldani a kérdést, mely évek óta ég a nemzet testén?

Ma két három családot ragad el az amerikai-láz; holnap százát; év alatt ezreket; a nép-milliók száma fogy, s a társadalom áll aczell izmokkal; mint a szobor, mozdulatlanul.

Tartson összejöveteleket; álljon akcióba. Egy talpatnyi földet, legyen termő erő van, ne hevertessen. S pedig mennyi van? Itt fél hold, ott 5, emitt száz hold, s még nagyobb térségek. Ez itt hegyoldal, az vízmosás; azt nehéz feltörni; ez vizenyős; vizdig munkával mind jóvá tehető, s a népek épen munka kell.

A ki a műveletlen, elhagyott földrészeket látja, a lelke sir értük. Elveszték a munkának és jövedelemnek.

Csak egy nagy területen a mennyi heverő föld van ilyen, elég lenne száz és száz családnak megélni; s tizannyian foglalkozásra.

Igy van-e eszmél is? Ez alig található a mivel népek országaiban. Német, Francia és Angolországban a mezőkultúra valóságos mintakép; iskolába lehet oda járni, tanulni. Belgium s más országok a tengeről toglának el óriás területeket drága áron, s a hol a hullám vert, ott a kultúra hódításainak gyümölcsét, gazdagságát élvezi a nép.

A Karszton, hol a madár is alig élhet, a munkás nép kivágya a sziklát; kivág egy-egy család akkora területet, mely nekik udvarnak is kevés volna; midőn a szikla alapot kivágyta, a nyert követ bekeríti, aztán a mélységes völgyből a hátán telehordja a vajt irt televény földdel és beveti zabbal.

Ez aztán munka! A szükség, a kenyér verejtéket facsar, de áldása is van. S nálunk,

főjegyző úr csak tovább gúnyolt. Megszököm a hivatalból. Az utcazon bárkivel találkoztam, mindenki csak azzal fogadott: „Ejnye barátom, hát már hogy történhetett magával ilyesmik? Napról, napra jobban gúnyoltak. Csak vártam majd megújnak valamikor. Hát boldog vagyok én, hogy én ezt a sok gúnyolást túrom. Felpakoltam szépen, ottbagyaltam a talut, ide jöttem a megyeszékhelyre. Egy pár hétig csavargtam, mert nem volt semmi hivatalom. Végre nagy kinnal ebbe a fényes állásba jutottam. Igen, ilyen kudarcot vallottam én. Egy éve épp. Ruczafalvára akartam menni abban a hiszemben, hogy már mindent elfeledek. Már a falu szelénél kiáltottak az utca-gyerekek utánam: „Ni ni a notárius, a kit kilöttek Ruczahátiéktól. Mit tettem volna mást, mint Ruczafalvának, örökre hátat fordítottam.

Még tegnap is volt a komédiának egy kis jelenete. Az utcazon sétálok, hát kit látok mint a „barnát“ meg a „szököt“, mindkettő oldalán egy boldog terjeske volt. Elfordultam, nehogy észrevegyenek, de ők megismertek és nevettek utánam.

Persze azt hiszik olvasóim, hogy ilyen kudarcot után, elmegy a kedvem az udvarlástól. El is ment, de csak egy időre.

Véremben van kérem az udvarlás, tehát nem állhatok ellent neki. Egy hasznom legalább van most az udvarlásból, jól tartanak az „imádóim“, ha éhes vagyok.

Mégis okultam e borzasztó kudarcot: ugyanis egy házban két leányunk sosem udvarolok s pénteki napon semmi áron sem adnék rendez-vous-t egy leányunk sem.

sz.-6.

a világtól kürtölt paradicsomban nem bírnak az emberek megélni, hanem kivándorolnak.

De hát az égető kérdést ránk dobta ez átvizés s nem lehet előle kitérni. Szembe kell vele nézni s megküzdni vele. A kormány és társadalom kezettogva, megoldhatják. S meg kell oldani, mert vértünkre megy, arról levén szó, hogy saját véreinket megtartsuk a hazának.

Felhívás a fűszerkereskedők és szatócsokhoz.

A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvényt úgy várták már a kereskedők és szatócsok is, mint áldásos jótéteményt, hogy legalább egy héten a vasárnap délutánt megüthetik, illetőleg azt a fél napot családjának, nyugalmának vagy élvezetnek szentelhetik, de fájdalom amily nagy reményesség táplált bennünk, ép oly nagy csalódást nyertünk, a lapokban t. hó 18-án megjelent erre vonatkozó miniszteri rendelet által, mely a törvény alóli kivételeket tartalmazza; erre rámondhatjuk: „adtál uram esőt, de nincs köszönet benne“.

Minden ember a maga baját érzi, s így a fűszerkereskedők és szatócsok is csak maguk érzik, különösen vidéki városban, hogy már hajnali 3 órától, sőt nyáron 1/2-3-tól esti 1/2-1 óráig szakadatlanul az árulósztal körül kell talpalnia, akár van vevő, akár nincs, s gyermekei nevelésére, családi tűzhelyének kellemessé tételére, annál kevésbé szórakozásra egy pernyi időt sem fordíthat, mely nélkül pedig a test kimerül s mielőbb életuntá teszi azt.

Megengedjük, hogy a nagyméltóságú kereskedelmi miniszter urat a fogyasztó közönség érdeke indította arra, hogy a kivételek közé a fűszerkereskedők és szatócsokat is felvegye; de tagadjuk azt, hogy azok helyzetéről elég jól értesülve lett volna, mert akkor különösen a jelenlegi nagym. kereskedelmi miniszter úr, ki az ipar- és kereskedelem előre haladásában és terjesztésében már eddig is elévülhetlen érdemeket szerzett, nem bocsájtot volna ki ily rendeletet; mert fentebb mondottakból világosan kitűnik, hogy nem érdemi meg sok ipari munka úgy a szünetelés, mint a fűszer- és szatócs-üzlet; s ha déli 12 órától másnap hajnalig be volna zárva, szükségét szenvedné a fogyasztó közönség? erre határozottan a legnagyobb lelkiismerettel nemmel felelhetünk, mert ha tudja az a vevő, hogy ezen üzletek csak vasárnap délig vannak nyitva, igyekezni fog délig ellátni magát a szükséges cikkel, a kereskedő sem felhette az egészségtelen versenyt; míg ellenben ha úgy marad, mint a rendelet jelenlegi alakjában van, akkor lenne olyan diszmut vagy divatár kereskedő, ki be fogja üzletének egy kis sarkát fűszerrel rendezni, csak hogy a törvény alul kibuvasson s akkor rontani fogja úgy a hason természetű, mint a fűszer és szatócsok üzletét.

Hogy tehát ezen okvetlen bekövetkezendő viszás és tarthatatlan állapotot segítse legyen a közérdek, de különösen hazai kereskedelmünk önművelődése és emelése szempontjából, teljes szívünkkel hajlítjuk, hogy a fűszer- és szatócs-üzletek is részüljenek a vasárnap délutáni munkaszünet áldásában; hogy ezt elérhessük oda kell hatni hazánk kereskedőinek, hogy minden város vagy községből még április hó folyamán feliratoztintezzenek valamennyi ipar- és kereskedelmi kamarához, melyben felkerjük, hogy a hozzá véleményadás végett megküldött miniszteri rendelethez csak oly feltétellel járuljon hozzá, ha a fűszerkereskedők és szatócsok is csak déli 12 óráig vétetnek ki a törvény alól.

Ne mulasszuk tehát el az alkalmat néhány lépést tenni a saját érdekinkest, annyival is inkább, mivel ezen mulasztást soha vissza nem pótolhatjuk; reméljük, hogy e felhívás nem fog kiáltó szó lenni a pusztában.

Tübbek nevében
Fekete Mihály,
fűszerkereskedő.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A közigazgatási bizottság f. hó 21-én Lestár Péter kir. tanácsos polgármester elnöke alatt tartott üléséről a következő kérdéskör adatokat közöljük. A városi pénztárának forgalma mártius hóban a következő volt: a háztartási alapnál bevétel: 35,234 frt 9 kr, kiadás: 39,977 frt 81 kr; az iskolaalapról bevétel: 7952 frt 98 kr, kiadás: 16,209 frt 66 kr; a közmunkaalapról bevétel: 151 frt 80 kr, kiadás: 649 frt 41 kr; a tisztviselői nyugdíjalapról bevétel: 413 frt, kiadás: 540 frt 75 kr; a kórházi alapnál bevétel: 539 frt 56 kr, kiadás — a szegény alapnál bevétel: 5 frt, kiadás: — a törlesztési alapnál bevétel: 3825 frt 47 kr, kiadás: 6000 frt; a szentkirályi erdőalapról: 101 frt 53 kr; kiadás: 471 frt 27 kr; a Rudolflaktanya alapnál bevétel: — kiadás: 7561 frt 82 kr; a törvényhatósági utódo alapnál

bevétel: 414 frt 20 kr, kiadás: —. A városi adópenztár állami és községi adó, hadmenetességi díj, kataszteri költség, közmunkaváltság és kutyadó címzén bevett összesen: 5091 frt 10/10 kr. A mértékhatóság hivatal 210 drb. hiteltelített tárgy után bevett 42 frt 62 kr. — A közbiztonság állapota a következő volt: a személybiztonság megtámadtatott 4 esetben, a vagyonbiztonság a belterületen 15, a külterületen 3 esetben. A budapesti-vidéki pénzügyigazgatóság jelentése szerint a folyó évi mártius hó végéig esedékes volt 114,816 frt 97 krajczár, egyenes adó, ebből törletett mult évre 1244 forint 33 krajczár, befizetett mártius végéig 54,857 frt 81 1/2 kr, s így mutatkozik hátrálék 58,714 frt 82 1/2 kr. — Ezen eredmény a mult év ezen szakában elért eredménnyel 2086 frt 84 1/2 kr-rel kedvezőbb. A tiszti főorvos jelentése szerint az egészségi állapot mártius hóban tekintettel a halálozásnak a rendesen magas számára nem mondható kedvezőnek. Heveny, fertőző és járványos betegségek nem fordultak ugyan elő, de sürin észleltek a légzési szervek hurutos lobos bántalmait, s különösen a tüdővész fordult elő nagy számmal mint halál ok. A népiszkolákban és ododákban az egészségi állapot folyton kedvező volt. A népesedési mozgalmat illetőleg mártius 1-től 28-ig terjedő 4 heti időszakban az elvevüléseinek száma volt: 176, ezzel szemben állott 126 halálozás eset; születési többlet tehát 50 volt. A városi kórházban ápolat betegek száma volt 54, és pedig 27 férfi és 27 nő; ezek közül gyógyult 17, javult 4, a kórházat gyógyulatlannal elhagyta 3, meghalt 3, ápolás alatt maradt 27. — A városi szegényházban tartózkodó városi szegények száma volt a hó elején 134, az enyhébb időjárás beálltával a hó végén maradt 120. A házon kívül élemezett szegények száma a hó elején volt 172, a hó végén azonban ezek száma 147-re apadt. Az élemezés ellen panasz nem m-ült fel. A hasznos háziállatok közt járványos és ragályos kórok a szoktnál nagyobb mérvben nem fordultak elő.

— **Neciczky Ferenc** főispán úr, kit legutóbbi hosszas betegsége megviselt, f. hó 20-án egészsége helyreállítása végett Abazsziába utazott, honnan pár nap időzés után Korbua megy. A főispán úr öt hétig marad oda.

— **Egyháztanácsgyűlés.** A helybeli ev. ref. egyháztanács f. hó 18-án ülést tartván, a pusztai iskolákban a vallásvizsgák idejét megállapította s oda bizottsági tagokat küldött ki; tárgyalás alá vette a jogakademi tanári kar fizetése, rendezése tárgyában s a 8-ik tanszék be nem töltésének módzata kérdésében kiküldött bizottság javaslatát, melynél fogva a 8-ik tanszék javadalmát ezen tanszék be nem töltése és tananyagának a többi tanárok általi beosztása esetén, a tanári kar fizetésének felemelésére felajánlja; de miután a tanári kar egy újabb átirattal azt terjeszté elő, hogy a 8-ik tanszék ellátására csakis az akademiák országos rendezéséig s a tanári fizetések felemelésének feltétele mellett hajlandó, s ennél fogva, a jogtanári fizetések felemelése mellett a bizottság javaslatától eltérően meg külön a 8-ik tanszék fizetését is kívánja; az ügy újból a tanár kiküldött bizottsághoz utasított. — Megállapított a következő program: Főtisztelteti és Méltóságos Szász Károly dunameléki ev. reform. püspök úrnak a kecskeméti ev. reform. egyházgyűlésében s városunkban teendő látogatása, bevonulása, itt időzése és elmenetele ünnepélyessége alkalmából. 1. Ftü. és Méltóságos püspök úr f. ápril hó 30-án délelőtt a 10 óra 42 perczkor érkező vonattal jön kíséretével együtt s május hó 3-án d. u. 5 óra 28 perczkor érkező vonattal megy el. 2. Úgy bevonulása, mint elmenetele a harangok húzásával jeleztetik s a bevonulási útvonalt, valamint a piac és collégium tere lovokkal diszittetik. 3. A fogatok gyülekezési helye a collégium előtti tér, s hol a meghívottak és érdeklődők fel- és leszállnak. A rendező: Szinyvai Imre úr tüzoltó-paranosok. 4. Kivonulás az indóházhoz f. hó 30-án d. e. 10 óra. május hó; 3-án d. u. pedig 4 és 1/2 óra. 5. F. hó 30-án az indóháznál a városi hatóság részéről Ns. Lestár Péter kir. tanácsos úr; az egyház részéről Györfly Balázs főgondnok úr mond üdvözlő beszédet. 6. Ftü. és Méltóságos püspök úr a bevonulás alkalmával a főiskolai tanári kar élén, a reform. paplak előtti téren Ntú. Mészáros János lelkész úr által üdvözlő beszéddel fogadtatik; a paplakon szállásoltatik el s a tisztelőket f. hó 30-án d. u. 1 óráig itt fogadják. 7. F. hó 30-án d. u. a jogakademiák és reform. főgymnasiumot. május 1-én és 2-án a népiszkolákat s ezeket különösen a vallásoktatás szempontjából látogatja meg; s május 2-án d. u. egyház tanácsgyűlést tartatik. 8. Május 3-án a templomba a beharangozás 9 órakor történik; Püspök úr a templomba kíséretével 1/4 10-kor megy be, s hol a lelkész könyörgése után az úr asztalától beszédet fog tartani. A főiskolai énekar pár éneket énekel. Ez alkalomra a szöszékek szemközti levő

padok a vendégek részére fenntartanak. E nap d. u. 1 órakor a kaszinó helyiségében zene nélkül díszelő rendezték. Rendezők: Dr. Szeless József, Dr. Horváth Mihály, Mádi János és Katona Zsigmond urak.

— **Arczkép.** Seemann Kálmáné. Vörös Erzsébet és napokban készült el Dáni Ferenc, volt főispán arczképével, melyet a közgyűlés a városház tanácstermére rendelt meg. A díszes, művészi kivitelű, a megszólalásig élethű festmény igazán dicsőöségre válik a művésznőnek, kinek hasonló művei már Arad városába tanácstermet is díszítik.

— **Közgyűlés.** A városi törvényhatóság tegnap tartotta rendes havi közgyűlését, mely délelőtt az 54 számból álló tárgyszorozattal felém tárgyalta le és így a közgyűlést délután is folytatták. A közgyűlés államosításának kérdésében a közgyűlés bizottságot küldött ki, hogy az a törvényhatóság nevében javaslatot készítsen, mely a jövő havi közgyűlésen fog tárgyalni. A közgyűlés felajánlása lapunk jövő számában visszatérünk.

— **Kecskemét und Umgebung.** Hát ez mitéle csudabogar? Ne ijedjenek meg azonban a t. olvasók, mert ez olyan újságféle zsurnál, a mely egy, kezeink közt levő bécsi névjegy szerint itt Kecskeméten akarna megjelenni, sőt van neki egy bécsi „Berichterstatte”-je is. Uram fia, hát ily kerülő úton kell tudomásunkra jutni, hogy városunkban „Kecskemét und Umgebung” nevű zsurnál is tengeri életét! — Az igazság érdekében kijelentjük, hogy ilyen nevű zsurnálról nincs tudomásunk, mert a német kultúra ily fajta terméke a városunkban eddig nem látott napvilágot. A tudósítók tehát csakis valahova a holdba küldheti tudósításait.

— **Halálozások.** Résztvétel vettük a következő gyászlapokat: „Szel Lajos és neje Molnár Zsuzsanna úgy a maguk, valamint gyermekeik: Szel László s ennek neje Gere Judit és Szel Judit nevökben is — szomorodott szívvel jelentik szeretett fiúknak, illetve testvérüknek és sógorának Szel Lajos végeztet gazdászának. f. hó 24-én déli 12 órakor, életének 20-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme f. hó 26-án d. u. 4 órakor fog, a ref. egyház gyászszertartása szerint, a felsőtemetőben örök nyugalomra tetetni. Kecskemét, 1891. ápril 24. Béke poraira! — Özv. Nagy Sándorné szül. Schwarz Nina és kis leánya Juliska fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejthetlen jó férj, apa-, vő-, testvér- és sógorának Nagy Sándornak, áldásdús életének 42-ik, boldog házasságának 10-ik évében, f. hó 22-én esti 10 órakor bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme f. hó 24-én d. u. 4 órakor fog — a szolnoki kapuban levő saját házából — az izz. szertartás szerint örök nyugalomra tetetni. Kecskemét, 1891. ápril 23. Áldás és béke lengjen hamvai felett! Schwarz József és neje, mint após és anyós; Singer Mártonné szül. Lusztig Katalin és gyermekei, Kádár Jánosné szül. Lusztig Antónia és férje, gyermekeikkel, Weisz Dávidné szül. Lusztig Sarolta és férje, Nagy Mihály, mint testvérek; Özv. Schweiger Fülöpné, Schilling Adolf és neje, Littauer József és neje, Sasvári Ignác és neje, Steiner Ignác és neje, mint sógorok és sógorok.” — **Alulírottak** fájdalomtól telt szívvel jelentik — a fűszer rokonság nevében is — forrón szeretett, felejthetetlen édes anyjuknak, nagyanyjuknak, dédanyjuknak, anyósuknak, nagyanyósuknak, illetve testvérüknek özv. Szarka Mihályné szül. Zabolai Judit úraónek, f. hó 20-án d. u. 1/3 órakor, élete 81-ik, özvegyének 15-ik évében végegyógyulásban történt csendes kimúlását. A boldogult hült tetemei, a Temető-nyugta 85-ik számú házból, f. hó 22-én d. u. 1/5 órakor fognak a reform. egyház szertartása szerint a budai felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Kecskemét, 1891. ápril hó 20-án. Áldás és béke poraira! Tejfalusi Szarka Mihály, nyug. főreáliskola igazgató, Szarka Sámuel, dunapataji reform. lelkész, mint fiai. Szarka Judit Csörgői Lajosné, mint leánya. Özv. Kovács Sándorné szül. Zabolai Rozália, Özv. Kovács Istvánné szül. Zabolai Eszter, mint testvérei. Csörgői Lajos, vezető főjegyző, mint veje. T. Szarka Mihályné szül. Majzik Szeréna, Özv. Szarka Dánielné szül. Raffay Lidia, mint menyei. Fábian Emma Szarka Sámuelné, mint unokanyei. Dr. Borbás Vince, budapesti állami főreális. rendes és egyetemi m. tanár, mint unokavő. Csörgői Gizella Dr. Borbás Vinczné, Tejfalusi Szarka Zoltán, cs. és kir. huszár főhadnagy, Szarka Sámuel, makói városi tisztviselő, Szarka Dezső, okl. gazdasági tanácsos, Szarka Lajos, mint unokái. Szarka Erzsike, Szarka Pista, Szarka Vidor, mint dédunokái.*

— **A jogakadémiai Olvasókör** a városunkba érkező mélt. és főtiszt. Szász Károly püspök úr tiszteletére május hó 2-án (szombaton) d. u. 4 órakor a ref. főgimnázium II. emeleti nagy termében felolvasást rendez, melyen dr. Szász

Béla jogtanár úr, és Kovács László joghallgató felolvasást tartanak, és Hermán Ferenc joghallgató szaval. Külön meghívók kibocsátva nem lesznek, tehát az érdeklődő nagy közönség e helyütt hivatik meg. Belépti díj nincs.

— **Athelyezés.** Fischer Oszkár, Molnáry ezredbeli kapitány helyébe, ki Budapestre helyeztetett át, városunkba Brillmayer Antal kapitány tettegett, ki már nálunk azelőtt csaknem másfél évtizeden át tartózkodott.

— **Estély.** A kecskeméti jogakadémiai olvasókör tegnap este tartotta utolsó szavalt és felolvasással egybekötött zár-estélyét a Lóth-féle vendéglő termében, melyen igen szép számú közönség vett részt. Az estély lefolyásáról jövő számunkban kimerítő tudósítást fogunk közölni.

— **Köszönet nyilváníttás.** A jogakadémia Tek. Tanári kara és polgársága szíves részvételre s nagybecsű emlékszörüjéért — valamint kedves rokonaink, barátaink és ismerőseink emlékszörüjökért és részvételükért — azon felül mindazok, kik megjelenésükkel enyhíteni törekedtek folyó hó 19-én történt felejthetlen kedves fiunk elvesztése s temetése fölött érzett — szülői fájdalomukat; fogadók mind Ezekért, mind annyian szívből eredő hálás köszönetünket. Kelt Kecskeméten, 1891. ápril 19. Király László és családja.

— **Tanfolyam az állami tisztviselők kiképzésére.** A közigazgatás államosításából kifolyólag a belügyminiszter a választás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértően elhatározta, hogy Budapestet legközelebb közigazgatási tanfolyamot állít fel, melynek az a célja lesz, hogy az államosított alsóbbrendű közigazgatási tisztviselőket újonnan is bevezetessenek az állami közigazgatás reform intézményébe.

— **Évkönyv.** A kecskeméti reform jogakadémiai Olvasókör és tanév végével, pár hó múltán ez időre be fogja fejezni működését. A kör és tanév kezdetén a régi Önképzőkör 25 éves romjain épült fel; tehát multja még alig van. A 6 hónapos lét nem volt más, mint küzdelem a kezdet nehézségeivel, küzdelem a közönség ellen lért — a jövő fenmaradásáért. Az anyagi erő hiánya bénítólag hat a szellemi tevékenységre is; — nálunk így volt. De nem csüggedtünk. Erőt adott azon kedves tapasztalat, hogy nyilvános szerepléseinkben törekvéseinket, estélyeinket a város lelkes intelligenciája felkarolta s pártfogásával jutalmazta. S viszont nekünk egyik főcélunk volt ezt kiemelni, és hogy megérdemeltük-e, azt a művelt közönség bírálata alá bocsátjuk. A közönség immáron megtörve van, s a bizalmatlanságot bizalom váltotta fel, és én bizton hiszen a kör jövőjének felvirágzásában. Az elért kedvező eredmények által bizdítva, az Olvasókör még egy lépést tesz előre, — hogy a czél beérve legyen. Tervbe vette egy Évkönyv kiadását. Az Évkönyv tartalmát képezendik: emlékezés a kör kül- és beléletéről, titkári és pénztárnoki zárjelentések, a kör alap-, ház- és fegyelmi szabályai, s ezen kívül szaktudományi és szépirodalmi művek. Az Évkönyv ára 1 ft. Az Évkönyv nagy nyolcadzár alában 9—10 ivnyi terjedelmű díszes kiállításban f. évi június hó második felében jelenik meg. Tekintve azonban, hogy a kör anyagi helyzete még mindig nem engedi, hogy ily nagyobb szabású Évkönyv tetemes költséget a bizonytalan bevétel reményében viselhetné, az Évkönyv csak az esetben fog kiadhatni, ha előzetési felhívásainkon legalább annyi előjegyzés fog eszközöltetni, amennyi fedezni képes a kiadásokat. Anyagi hasznót tehát ez Évkönyvből nem feltétlenül várunk, mert első sorban az erkölcsi siker reménye lelkesít bennünket! Kecskemét, 1891. március hó. Tisztelettel az Olvasókör megbízásából: Ifj. Hermán Ferenc, jk., elnök.

— **Dohánytermelők figyelmébe.** A pénzügyminiszterium, a szabályszerű átjárókkal és szelekkel ellátott szárítópajták létesítésére, illetőleg a megelőknek átalakítására, és a simításnak külön helyiségekben való eszközésére kitézött határidőt 1891. évi levéltervezés elhalasztotta. Kimondta egyuttal azt is, hogy az ezen rendelkezések meg nem felelő dohánytermelők az 1892. évre dohánytermelési engedélyt semmi szín alatt sem tognak nyerni.

— **Száz éves főgimnázium.** A temesvári katolikus főgimnázium május 3-án üli meg fenállásának százados évfordulóját. Ebből az alkalomból a tanári kar, valamint a tanuló ifjúság ünnepélyt rendez, a mely isteni tisztelettel kezdődik a piaristák templomában. A hálaadó szent misét Dessewffy Sándor püspök fogja mondani. Az ünnepélyre Temesvárra megy Kalmár Endre, a kegyes tanítórend tönöke is. Az istentisztelet után a városi vígadó nagy termében ünnepélyt rendeznek, amelynek műsora zenei darabokból, szavlatokból, beszédek-ből áll.

— **Jubilálói vidéki lap.** A „Debrecezen-Nagyvárad-Ertesítő” hazánkban ezen legregibb idő óta fenálló lapja, néhány hó

mulva félszázados multra tekinthet vissza és elmondhatja, hogy ezt az öt évtizedet, bár csendes, de szakadatlan munkában töltötte el Debrecezen sz. kir. város és vidéke szellemi és anyagi érdekeinek munkálásában. E lap szerkesztésének egyik tagjává Debrecezen város legelőkelőbb polgárainak bízalma Nagy Zsigmond, ref. főgimnáziumi tanárt választotta, kinek e kitüntetéshez annál szívesebben gratulálunk, mert Nagy Zsigmond úr még csak háromnegyed éve, hogy Debrecezenben van és már e rövid idő alatt is tudta kiváló tehetségeit érvényesíteni és megismertetni.

— **Népmozgalmi kimutatás.** A tisztifőosztály hivatalos kimutatása szerint április hó 12-től 18. napjáig született 22 fi, 21 nőnemű vagyis összesen 43 gyermek, ez idő alatt elhalt 27 gyermek, kik közül 14 fi, 13 nőnemű volt; ekként a népesség ezen idő alatt 16 lélekkel szaporodott. Az egészségi állapotok kielégítőek, ragályos betegedés elő nem fordult.

— **Az idők jele.** Varannón Zemplén-megyében befejezték a katonanjoncsozást. Az üjoncsozási lajstromban fel volt véve 792 hadköteles. Ezek közül meg nem jelent 417, a megjelent 375 közül katonának sorozták be 93 legényt. Föltűnő jelenség, hogy a 417 meg nem jelent hadköteles közül 365 Amerikában van.

— **Keleti akadémia Budapestben.** Baross Gábor kereskedelmi miniszter Budapestben a külföldi szakiskolák mintájára keleti akadémiát szándékozik felállítani. Az iskola a kereskedelmi akadémiák kiegészítésével fog szolgálni és célja konzuláris hivatalnokokat, külföldi kereskedelmi ügyvivőket és követségi tisztviselőket nevelni.

— **Sáskák.** A földmívelési miniszterium, közlelővén a sáskák kikélesének ideje, azon veszélyre hivatkozással, mely a sáskák elszaporodása által az ország egész mezőgazdaságát fenyegeti, rendeletet tett közzé, melyben az ország összes törvényhatóságait a sáskairtas tárgyában a mult években kiadott rendeleteinek szigorú betartására és a lakosságának az irtásra nézve leendő kitanítására hívja fel. Az isteni gondviselés eddig még megőrizte városunk határát a pusztító állatoktól; nem lehetetlen azonban, hogy nálunk is felüljön azok fejüket, ügyeljünk tehát s mihelyest valami gyanús est felélni, azonnal tegyünk jelentést, mert csak így lehetősége a falánk sáskahad pusztításaitól vetésünket megóvni. Ezúton is felhívjuk tehát polgártársainkat, hogy ha sáskákat találnának, azonnal tegyenek jelentést a városi hatóságnál.

— **Az iparkamarai külltagok kiegészítése.** illetve választása folyó hó 20. napján megtörtént, mely alkalommal az iparosok közül Vida József és Mádi József a kereskedők közül pedig Gyenes Gyula választott meg a két előbbi 43—43, az utóbbi pedig 8 szavazattal iparkamarai külltaggá.

— **Tavaszi kúra.** Kiválólag a tavasz első hetei azok, a melyekben a tél folyama alatt követett életmód következményeként, a szervezetenkben beállott zavarok megszüntetésére iparkodunk. E célra, az esetek többségében, a természetes ásványvizek ajánlhatók, a melyeknek jótékony és üdítő hatása az emberi szervezetre mai nap általánosan el van ismerve. Ez ásványvizek sorában kiváló helyet foglal el Mattoni Giesshüblere, mely nemcsak mint önálló gyógyyszer nyer sokoldalú alkalmazást, hanem előkészítő kúrákra is, Karlsbad, Körtinica, Marienbad, Franzensbad stb. használatá előtt, mint valóban megbecsülhetetlen szer különösen ajánlható; hisz már Rendenius (de thermis Carolinis tractatus) is mondogta, hogy e forrás Karlsbadnak legnagyobb dicséretére válik és ez utóbbi gyógyhatását nagyban fokozza.

— **Honi gyártmányú** vészon és féhéreműek kizárólagosan Vitéz Gusztáv fiatal jó hírűv divatárú kereskedésében kaphatók, mire ez úton is felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

— **Üggetőverseny Érsekújvárott.** A nyitra és bars megyei gazdasági egyesület május 3-án és 4-én Érsekújvárott üggetőversenyt rendez. A versenybizottság elnöke: Jancsóvícs Aladár, tagjai pedig: Bartalovics Árpád, Klein Jaba, Klein Lajos, Klobuszits János, Majláth Ferenc, Odesacalchy Livius és Odesacalchy Géza hercegek. Az üggetőversenyre való bejelentéseket Érsekújvár város kapitányi hivatala a verseny napjának május 3-ikának d. u. 1 óráig bármikor elfogadja.

— **Ünnepek 1891-ben.** Az 52 vasárnapon kívül 1891-ben 14 ünnep lesz. Az ünnepek hónapja május, melyben 5 vasárnap és 3 ünnep lesz, együtt tehát 8 ünnepnap. Május után márczius, augusztus és december következik 7—7 ünneppel; majd január 6-al, február június, szeptember és november 5—5 tel. Nincs ünnepe, csak 4 vasárnapja áprilisnak, július- és októbernek, míg november 5 vasárnapjal szintén ünnep nélkül áll. Kettős ünnep 5-ször van ez évben: februárban, márcziusban (29. 30-án húsvét), májusban (17 és 18-án pünkösd),

juniában és augusztusban. A karácsony pedig az idén hármas ünneppel köszönt be. (decz. 25, 26 péntek és szombat, 27-én vasárnap), sőt a mennyiben karácsony estélye is már ünnepszámba megy, Az idei karácsony négyes ünnep lesz.

GAZDASÁG.

A magyar-francia biztosító részvénytársaság Beniczky Ferenc úr ő méltósága elnöklete alatt f. é. április hó 18-án tartotta közgyűlését. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következők figyelemre méltó adatokat közöljük. A díj- és illeték bevétel a tüzibiztosítási ágazatban 4.030.072 forintra; a jégbiztosítási ágazatban 507.080 forintra; a baleset biztosítási ágazatban 47.211 forintra; az életbiztosítási ágazatban 792.907 forintra; az összes díjbevétele 5.377.271 forintra rugott. Viszontbiztosítási díjakra valamennyi ágazatban kiadott 1.506.636 forint; károkért kiírtatott a tüzizgatásban 2.306.021 forint; a jégizgatásban 482.822 forint; a balesetizgatásban 4920 forint; az életizgatásban 186.812 forint; összesen 2.975.655 forint. Az intézet bevételei a társasági házak jövedelméből, kamatokból, értékek utáni nyereségből és különféle bevételekből 308.952 frtra rúgtak; az intézet tartaléka 4.923.073 forintot tesznek. A díjkötelezőnyitárca 7.784.680 frtot tartalmaz. A biztosítási tőke és járadék (életbiztosítási oszt.) 19.076.764 frtot képvisel. Az intézet fenállása óta kárterítések fejében készpénzben ötven millió forintnál többet fizetett ki.

35.054 forintot tevő tiszta nyereség nem osztatik el, hanem 32.240 forint kétes kötelezések tartalékajalpa létesítésére fordítatik, és 2814 forint új számlára átvitetik. A társaság biztosítéki tőkéi az évi díjbevételek hozzászámításával 11.752.460 forintra rúgnak.

Az angol módszer szerinti 10 krosz heti díju életbiztosítók meghonosítása által az intézet tényleges szükségletnek felelt meg és azzal főleg kevésbé módos néposztálynak alkalmat nyújtott az életbiztosítás áldásában való részesedésére.

Örömmel constatáljuk a közgyűlés elé terjesztett zárszámadásokból és jelentések-ből, hogy ezen hazai intézet üzlete szép eredményekkel biztató felvirágzásnak indul és hogy az elmúlt 1890 évben, mely különösen a hazánkban működő biztosító intézetekre nézve válságosnak mondható, a mostoha viszonyok és az elemi csapások dacára ily szép eredményt tudott felmutatni, mely eredmény legnagyobb részben az igazgatóság erélyes, takarékos és szolid üzletvezetésének köszönhető.

Közönség köréből.

Bűsü.

Kecskemétről való végleges eltávozásunk alkalmából kedves rokonainknak, barátainknak és összes ismerőseinknek, kiket a távozás és költözés ezertféle gondjai között, az idő rövidsége miatt, bűsüi vétel végett sajnálatunkra meg nem látogathattunk, e helyen mondunk szívesen Isten hozzádot, kérve őket, hogy szíves jó emlékeztőkben továbbra is megtartani sziveskedjenek, valamint hogy mi is féltő gonddal örizzük és ápoljuk az ő kedves emlékeket. Egerszeminde hálás szívvel mondunk köszönetet mind a tőlök vett jókért.

Isten áldja meg Önöket mindnyájokat! Áldja meg városukat s legyen segítőkész nemes törekvéseikben.

Balassa-Gyarmat, 1891. április hóban.
Fördös Deszö és neje.

Felolós szerkesztő: HABINA JANOS.

NYILTER.

Használt selyemszöveteket

25—33% 50% árelengés mellett az eredeti arakhoz képest neter száma, vagy ruha darabonként pontos és vámanmentes küld **G. Haraberg** (cs. és kir. udv. szállító) gyári raktára **Zürichben**. Mintak postafordulva. Levelekre Svájczba 10 krosz helyeg riasztandó. II

Hurutos bántalmaknál
nevezetesen a légozervek hurutjánál, náthánál stb

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legjobb sikerrel alkalmazható. Ugy tisztán, valamint 1/2 rész tejjel vagy tejjel a legkezelebb és leggyorsabb szer, a bajok lehetőleg gyors elűnésére. De az emésztő és nemző szervek, valamint a hólyag hajlában is Mattoni Giesshüblere már hosszú idő óta mint kitűnő gyógyrejtő szer van elismervé.

HIRDETÉSEK.

HALTENBERGER RUDOLF
MECHANIKAI SZÖVŐDE
EPERJES és SZEPES-IGLÓ.

Eperjes, postabélyeg kelte.

T. cz.

Van szerencsém czimzettseged becses tudomására adni, hogy mai naptól fogva készítményeim **kizárólagosan**

VITÉZ GUSZTÁV

úr által
— Kecskeméten, Főtéren, Dimó-féle házban —

fognak eladatni, miért is kérem készítményeimre vonatkozó becses szükségletét, mint **schiffon, pamut-vászon**, nemkülönben mind az e szakmába vágó cikkeket, fentebb nevezett czég által fedeztetni.

Egyúttal bátorkodom azon körülményre figyelmeztetni, hogy készítményeimnél a legnagyobb súlyt azoknak kitűnő jó és szolid minőségére fektetem, úgy annyira, hogy árúm tartósságukra nézve tökéletest nyújtanak.

Végre is megjegyzem, hogy készítményeim úgy kivitel, mint arra nézve a külföldi gyártmányokkal bátran kiállják a versenyképességet, és amidőn kérem becses rendelményeit, vagyok

kiváló tisztelettel

Haltenberger Rudolf.

Vonatkozással a fenti körlevélre, kérem a n. é. közönséget becses bizalmával megajándékozni. Egyúttal legyen szabad ajánlanom a

nyári idényre

dúsan felszerelt raktáramat, u. m.: férföltözetekre való **brünni, reihenbergi és angol gyártmányú gyapjűszöveteket**, nevezetesen **Kamgarn, Cheviot, Perovien, Cotsmen, Tosking és Baige**-et; továbbá

különleges női ruha divatkelméket,

mosó **Kreton és Viole, Moll, Zephir, francia Batiszt, szerb vászon és atlasz Satinokat**, fekete és színes **Ternókat**, fekete és színes **Selymeket**, u. m. **Surah, Crepp de chine, Mervelliu, Atlas és Noblest, selyem és Cachmir Paplanokat** és sok más itt fel nem sorolható legújabb divatú cikkeket, melyek mind a **legszigorúbb szabott árak** mellett lesznek kiszolgálva.

Végül kérem a n. é. közönséget, hogy ifjú vállalatomat támogatni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Vitéz Gusztáv.

90 (3-1)

Különleges napernyők feltűnő olcsó árban.

A m. kir. államvasútak gépjárára

legújabb szerkezetű, a gyakorlatban legjobbaknak bizonyult felülmulthatlan kitérésű, fa-, szén- és szalmafűtésre berendezett

6-, 8- és 10 lóerejű locomobiljait

nagy tűzszekrényvel, szab. szikratőlvél, valamint a hazai viszonyokhoz alkalmazott és számtalan versenyen eddigleg legyőzhetlen maradt.

48, 54 és 60 láb széles vaskeretű

gőzcséplőgépeit

szabad, meghosszabbított rázóasztallal és saját szerkezetű szabad. nagy törekfartóval, mely rendkívül előnyöket nyújtó újításokkal immár közel 1000 darab működik az országban a legfinnyesebb sikerrel; úgy-szintén a locomobil hátsó futókereken könnyen és kényelmesen alkalmazható, új találmányú

Stibor-féle szabadalmazott körfűrészeit, melyek egyszerűség és erőszerezés tekintetében az eddigi szerkezeteké messze felülmúlják. Továbbá a legcékelyebb vonórúti igénylő, legyorsabban dolgozó és mégis legbiztosabb kötetet végező

Massey Toronto kéveköto aratógépet,

mely a múlt évi párisi világkiállítás alkalmával Noisielben rendezett nemzetközi versenyen a világ legbiresebb készítményeivel sikra szállva a

„GRAND OBJET D'ART”

nyerte; az egyetlen kitüntetés, mely egy önálló üzemképes és áruba bocsátható kéveköto aratógépet érhet; végül a legkitűnőbb gyártmányú 2, 2½, 3 és 4 lóerejű gőzcséplőgarnitúra és legszolidabb szerkezetű járgányos céplőkészleteit, valamint mindenemű mezőgazdasági és kedvező fizetési feltételek mellett

Fehér Miklós a m. k. államvasúti gépjárára vezérügynök

BUDAPEST, 25. „Köztelek”.

Arjegyzekek ingyen és bérme. 54 6-4

Bécs, 1873. Budapest, 1885. Eszék, 1889. N.-Palánka, 1887. London, 1878.
Érdem-érem. Nagy díszokl. Díszoklevél. Arany érem. Díszoklevél.

CSIK JÓZSEF

csész. és kir. kizárólag szabadalmazott

első szerémi portland-cement és vízhatlanmészgyár
BEOCSINBAN.

központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.

A t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjárások, valamint a n. é. építőközönség kényelmére

Kecskeméten GYENES S. és FIA fűszer- és vaskereskedő uraknál raktárt tartok, hol saját gyártmányú

Portland-cement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb s egyenlő jó minőségben kapható. — Arjegyzekek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik. 33 (30-10)

Páris, 1867. Kecskemét, 1872. Ujvidék, 1875. Szeged, 1878. Triest, 1883.
Bronz-érem. Ezüst-érem. Arany-érem. Érdem-érem. Arany-érem.

WALLA JÓZSEF

ezementáru-gyára
építési anyagok raktára

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 13. sz.

Vállalkozik:

Granitterazzo,
Betonrozások,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Czementlapok és
Mozaiik lapokkalki
kövezések
elkészítésére stb.

Raktárt tart:

Keramik lapok,
Kelheimi lapok,
Metlachi lapok,
Terracotta-árak,
Kőfedélpép.
Tűzálló téglák,
Kemény rakvá-
nyokból stb.

Gyári raktára a
gartenai Port-
land cement és
vízhatlan mész-
gyárnak.

Gyári raktára a
gartenai Port-
land cement és
vízhatlan mész-
gyárnak.

Pénztézetek és malmok részvé-
nyei, valamint földbirtokok és
egyeb ingatlanok eladását és vétel-
let közvetíti alulírott.

Jelenleg van eladó:

Részvények:

3 db Sertészhalás gőzalmi részvény.

Ingatlanok:

560 hold Ágasegyházán.
40 hold jó minőségű szántóföld és kaszáló,
½ órányira a várostól, gazdasági épüle-
tekkel.

Kerestetik vételre:

2 db Takarékpénztári részvény.
2 db „József” malom részvény.

BLEYER ADOLF

II. tized, Szécsényi-útcza 2. sz. 45 (4)

Ház-eladás.

Alulírottak az I. tized, festő-
útcza 247. számú, valamint a VII.
tized, esongrádi-nagy-útcza 170.
számú, jó karban levő lakházai
szabadkézből azonnal eladók.
Értekezhetni az első háznál.

86 3-2 **Kereserné Csabai Mária.**

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfel-
sőbb körökben is.

Ő fensége József főherczeg

— asztalán rendes itatul szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is
eg-egy mint hazánkban általában a kolera megbetegedés ellen praeserva-
tív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóink, kik ezen asványviz szállítá-
sá akar borral, gyógyszerelokra, vagy tisztán mint asztalvizet eloszeretettel használják
kerjük azt rövidítve

ÁGNES

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek asványvizünket szives jó-
indulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES-forrás
kutkezelőségé Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkeres-
kedésében és vendéglőjében kapható. — Országon forrástár:

es. és kir. és szerb. kir.
udv. asványviz szállítá-
sá. BUDAPEST, Erzsé-
bet tér S. sz.

Édeskuty L.

— AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI: —
Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi.
a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálá-
tot tesz.

Legjobb asztali- és üdítőital.